



KİTAP TANITMA

SAVAŞ SANATI

Tuğrulhan KARADUMAN¹

Sun Tzu, Savaş Sanatı, Çince Aslından Çevirenler: Pulat Otkan-Giray Fidan, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Hasan Ali Yücel Klasikler Dizisi, 13 cm x 19 cm, ince kapak, 2. Hamur Kağıt, 80 sayfa, ISBN: 9.786.053.322.702, İstanbul 2014.

Sun Tzu, M.Ö. 500'de Wu Devleti'nde (Çin) yaşamış ünlü Çinli general, filozof ve askeri teorisyendir. Sun Tzu tarafından M.Ö. 6. yüzyılda yazılmış "Savaş Sanatı" adlı eser, askeri taktikler ve savaş üzerine bir çalışmadır.² Kitap, 13 bölümden müteşekkildir.

Birinci başlık olan, "Hesaplama" bölümünde, bir ülkenin savaşa girerken, hesaba katması gereken 5 önemli nokta hakkında bilgi vermiştir. Bu beş nokta: "Yol, Gök, Yer, Komutan, Kural"dır. Bu beş noktayı hesaba katan bir komutanın her zaman galip geleceğini, hesaba katmayanın ise mağlup olacağını belirtmiştir.

"Savaş" adlı ikinci bölümde yazar; savaş için gerekli olan harcamalardan bahsedip, ordunun bu maliyetleri iyi kullandığı takdirde galip geleceğini belirtmiştir. Savaşın kazançlı şekilde sona ermesi için bu maddenin önemli olduğunu tekrarlamıştır.

Üçüncü başlık olan "Taktik Saldırı" bölümünde, en iyi askeri stratejinin taktik saldırısı olduğuna değinilmiştir. Bu bölümde yazar, savaş stratejinde maharetin kazanmak değil, savaşmadan galip gelmek olduğuna değinmiştir.

"Duruş (Konuşlanış)" adlı dördüncü bölümde yazar, iyi bir savaşçının önce galip geleceği bir ordu ile zafer kazanacağı ortamı yaratıp, sonra düşmana savaş açıp, saldırarak, zafer ve yenilginin kaderini tayin ettiğine değinmiştir.

Beşinci başlık olan "Güç (Vaziyet)" adlı bölümde yazar, gücün doğru bir şekilde kullanımı üzerine tavsiyeler de bulunmuştur. Güç kullanımında tek bir faktörün tek başına belirleyici olmaması gerektiğini, orduları ayakta tutup, kazanmasını sağlayan etkenin yapacağı cepheden sürpriz manevralar olduğuna değinmiş, bunların topyekün bir şekilde kullanılmasının zaferi kazandıracaklarını vurgulamıştır.

¹ Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Bölümü Yüksek Lisans Öğrencisi.

² <https://www.inploid.com/t/sun-tzu-kimdir-ve-savas-sanati-ne-anlatmaktadir/50850/>

“Zayıflık-Güçlülük” adlı altıncı bölümde yazar, zayıf bir savaşçı ile güçlü bir savaşçı arası mukayeseye değinmiştir.

Yedinci başlık olan, “Harekât”da, harekâtın avantaj ve dezavantajlarından bahsetmiştir. Düşmana küçük avantajlar verip, oyalayarak, ondan önce savaş alanına varmanın sarplı bir yolu düze çevirmeyi bilenlerin yapacağı bir iş olduğuna değinmiştir.

Kitabın sekizinci bölümü ise “Dokuz Değişken: Binbir Olasılık” başlığı altında hazırlanmıştır. Bu bölümde yazar, dokuz değişik olasılığın sağlayacağı avantajları anlayan komutanın savaşı yönetmesini bilen komutan olduğuna değinmiş, değişik olasılıkların sağlayacağı avantajları kullanamayan komutanın ise arazi koşullarını bilse bile bu avantajlardan faydalanamayacağına değinmiştir. Bu dokuz değişken olasılık şunlardır: “Doğal koşulları olan yerlerde konaklanmaz. Yolun kesiştiği yerlerde yerel beylerle anlaşmak gerekir. Harekât imkânı olmayan tehlikeli yerlerde beklenmez. Kuşatma olabilecek yerlerde strateji oluşturmalıdır. Ölüm kalım yerinde ise sununa kadar savaşmak gerekir. Girilmemesi gereken yollar vardır, üzerine gidilmemesi gereken askerler vardır, üzerine saldırlmaması gereken kentler vardır, mücadeleye gerek olmayan yerler vardır, yerine getirilmeyecek hükümdar emirleri vardır.” şeklinde belirtmiştir. Bu değişik olasılıkları bilmeyen bir komutanın adamlarını idare etmede zorlanacağını belirtmiştir.

Dokuzuncu başlık olan “Orduyu Harekete Geçirme (Yürüyüş)”de yazar, orduyu harekete geçirmek için, askerlerin belirli fiziki şartlara göre yönlendirilmesinin önemini ve bu şartlarda nasıl davranılacağı üzerine önemli tavsiyelerde bulunmaktadır.

“Arazi” adlı onuncu bölümde yazar; 6 farklı arazi çeşidini, açıklayıp, nasıl davranılması gerektiğine değinmiş, düşmanı iyi tanımak kadar araziye de iyi tanımak gerektiğini belirtmiştir.

“Dokuz Arazi” adlı on birinci bölümde yazar; dokuz farklı arazi çeşidini açıklamıştır. Ayrıca bu bölümde yazar, diğer başlıklarla da bağlantılı olarak plan, taktik, strateji gibi konulara değinmesi bakımından önemli bilgileri bizlere aktarmıştır.

On ikinci bölüm olan “Ateşle Saldırı”da yazar, beş farklı ateşli saldırı çeşidine değinmiştir. Bunlar, “Bir (düşmanın birliklerine, iki iase ve malzemelerine, üç taşıma için kullanılan) at arabalarına, dört depolarına, beş ikmal yollarına”dır. Bu beş çeşit ateşli saldırıya hazırlıklı olunması gerektiğini belirtmiştir.

On üçüncü ve son bölüm “Casus Kullanma” başlığı altında hazırlanmıştır. Akıllı bir hükümdarın önemli zafer araçlarından birisi düşmanın durumunu bilmekten yani istihbarattan geçtiğine değinmiştir. Bu nedenle hükümdarın beş çeşit casus hakkında mutlak bilgi sahibi olması gerektiğine de değinmiştir. Bunlar, yerel casus, düşman içindeki casus, taraf değiştirmiş casus, ölü casus, canlı casustur.

Askeri taktikler ve savaş üzerine önemli tavsiyelerde bulunan Sun Tzu’nun “Savaş Sanatı” adlı eseri, en önemli strateji eserlerinden biridir. Sun Tzu, “Savaş Sanatı” adlı kitabında gerekli planlama, strateji, taktikle zaferlere ulaşıldığından bahsetmektedir. Genel olarak vermek istediği mesaj: “Gerçek savaşçılar gerçekten girdiği her savaşı kazananlar değil, Düşman ordularını savaşmadan çaresiz bırakanlar, işte onlar gerçek savaşçılardır.” Yine aynı şekilde “Gerçek zafer, savaşmadan kazanılan zaferdir.” der.